

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 488

van **CATHY COUDYSER**

datum: 15 januari 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Toeristische sector - Levenslijn-lening

Tijdens de laatste zitting voor het kerstreces deelde de minister mee dat zij in samenspraak met minister Crevits nagaat of de toeristische sector naast de extra middelen die voor de toeristische sector werden gereserveerd in het kader van het relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' nood heeft aan een bijkomende levenslijn en dat daarvoor de noden van de sector in kaart zouden worden gebracht.

Op 23 december 2020 kondigde de minister aan dat de Vlaamse Regering nog eens in 30 miljoen euro extra voorziet om de toeristische sector te ondersteunen bij de heropstart in 2021. Corona heeft gezorgd voor gewijzigde verwachtingen bij toeristen en om daarop in te spelen zijn bepaalde investeringen noodzakelijk. Toeristische ondernemers kunnen voor de bekostiging van deze investeringen (tot maximum 200.000 euro) een aanvraag indienen bij VLAIO (Agentschap Innoveren en Ondernemen) dat samen met Toerisme Vlaanderen de steunaanvragen zal behandelen. Dat nieuwe steunmechanisme betreft geen loutere subsidiëring daar het verleende steunbedrag deels moet worden terugbetaald, 75% procent voor de reguliere toeristische sector en 60% voor sociaal-toeristische ondernemers en dat binnen een termijn van maximum vijf jaar. Provincies of steden die voor toeristische ondernemers iets extra willen doen, kunnen aansluiten bij het initiatief.

In het persbericht dat de minister daarover verspreid heeft, wordt ten slotte aangegeven dat 20% van de middelen wordt voorbehouden voor kleinschalige ondernemingen. Ook wordt verduidelijkt dat private toeristische attracties in aanmerking komen.

1. Kan de minister de bijkomende coronasteunmaatregel 'levenslijn' concreet toelichten?
2. Vanaf wanneer kunnen aanvragen worden ingediend?
3. Wordt de toeristische sector afgebakend volgens de NACE-bel codes of gaat dit breder? Indien het nog breder gaat, welke afbakening wordt dan gebruikt? Welke ondernemingen komen in aanmerking voor aanvraag van een investeringslening?
4. Welk type investeringen komt in aanmerking voor de levenslijn-lening?
5. Hoe verhoudt de levenslijn-lening zich ten opzichte van andere leningsinstrumenten van VLAIO of PMV (ParticipatieMaatschappij Vlaanderen) ?
6. Welke criteria worden gehanteerd voor toekenning van de lening? Hoe zal die beoordeling gebeuren?
7. Kan de minister de taakverdeling tussen VLAIO en Toerisme Vlaanderen inzake behandeling van deze aanvragen nader specificeren?

8. In welke mate is de steun die toeristische ondernemers via deze levenslijn kunnen verkrijgen wel/niet combineerbaar met andere generieke coronasteunmaatregelen?
9. Kan de minister de keuze verduidelijken om 20% van de middelen voor te behouden voor kleinschalige ondernemingen en wat dient daaronder precies verstaan te worden?
10. Er is een mogelijkheid voor andere overheden om te cofinancieren.
Welke overheden komen daarvoor in aanmerking? Kan de minister concreet toelichten hoe dat in de praktijk verloopt?

ANTWOORD

op vraag nr. 488 van 15 januari 2021

van **CATHY COUDYSER**

1. In het kader van een stimulus voor de betrokken ondernemingen om te blijven investeren in kwaliteit, stellen we voor om een eenmalige projectoproep te doen naar toeristische logies en attracties, volgens dezelfde modaliteiten als de logiessubsidie, waarbij de Vlaamse overheid echter voor 100% voorfinanciert met een maximum van 200.000 euro, en de ontvangende organisaties 75% van het bedrag dienen terug te betalen na uiterlijk 5 jaar.

Het terugbetaalbare percentage stemt overeen met de eigen inbreng die in het kader van de reguliere logiessubsidie gevraagd wordt van het logies. De termijn van 5 jaar komt overeen met de voorziene horizon voor het herstel van het internationaal toerisme. Dit laat aan de betrokken organisaties toe om:

- a) op korte termijn al broodnodige investeringen te doen;
- b) hun reservekapitaal terug op peil te brengen.

In het kader van deze oproep komen volgende organisaties in aanmerking voor financiering:

- Toeristische logies die op datum als zodanig aangemeld waren bij het agentschap Toerisme Vlaanderen;
- Verblijven die op datum erkend waren in het kader van het decreet 'Toerisme voor allen';
- Private toeristische attracties.

In het kader van deze oproep komen in aanmerking voor financiering uitgaven op vlak van:

- Gezondheidsmaatregelen (ventilatie, circulatie, ...);
- Ecologische duurzaamheid (energiebesparing, afvalvermindering, ...);
- Digitalisering;
- Professionalisering.

Het begrip 'investeringen' wordt hierbij zeer breed gezien, waarbij het uitdrukkelijk niet enkel over infrastructuuringrepen gaat. De projectoproep zal ter zake duidelijke indicatoren en criteria vermelden.

Toeristische ondernemingen wachten uiteraard niet op dit stimulusprogramma om reeds investeringen te doen, vaak in precaire financiële omstandigheden. Het lijkt dan ook niet meer dan eerlijk hen mee te nemen in dit programma. Daarom wordt principieel voorzien dat projecten die al gestart zijn in de periode vanaf 15 maart 2020 en die nog niet beëindigd zijn voor het einde van de oproep ook in aanmerking komen. De reeds gemaakte kosten vanaf 15 maart 2020 kunnen hierbij ingebracht worden. Deze principiepsbeslissing is onder voorbehoud van het akkoord van de Europese Commissie m.b.t. deze terugwerkende kracht.

De projectoproep gebeurt door het agentschap Toerisme Vlaanderen. Toerisme Vlaanderen staat ook in voor de evaluatie van ontvangen dossiers. Het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) wordt betrokken bij deze evaluatie, teneinde de financiële draagkracht en de terugbetalingscapaciteit van de aanvragers te kunnen inschatten.

Alle aanvragen worden beoordeeld en gequoteerd.

Voor de financiering van de batig geklasseerde aanvragen worden de aanvragen ingedeeld in twee categorieën, waarbij categorie A de kleinere toeristische ondernemingen omvat en categorie B de grotere toeristische ondernemingen.

Minstens 20% van het totale budget wordt voorbehouden voor de aanvragen in categorie A; minstens 50% van het budget wordt voorbehouden voor de aanvragen in categorie B. De dossiers worden per categorie gefinancierd in aflopende volgorde volgens de behaalde score, tot uitputting van het gereserveerde budget per categorie. De overige middelen worden toegekend aan de aanvragen in aflopende volgorde volgens de behaalde score, onafhankelijk van de categorie waartoe zij behoren.

In het geval het budget niet toereikend is om alle aanvragen te financieren, zullen ondernemingen waarbij de toeristische activiteit de hoofdactiviteit is, voorrang krijgen op ondernemen waarbij dit slechts een nevenactiviteit is.

In afwijking van de eerste alinea, wordt het niet-terugbetaalbare gedeelte opgetrokken tot 40% voor:

- jeugdverblijven die erkend zijn in het kader van het decreet 'Toerisme voor allen';
- hostels die aangemeld zijn in het kader van het decreet "toeristische logies"; en
- partnerorganisaties van het netwerk Iedereen verdient vakantie die het 'Charter voor samenwerking met Steunpunt Vakantieparticipatie' ondertekend hebben.

De aanvragers dienen minstens tot het einde van de voorziene periode van 5 jaar aan deze voorwaarde te blijven voldoen, teneinde aanspraak te kunnen maken op dit verhoogd percentage.

2. Na de publicatie van het besluit van de Vlaamse Regering zal de indieningstermijn worden bepaald. Deze bedraagt minstens 15 dagen, waarvan Toerisme Vlaanderen kan afwijken bij een vooraankondiging. We gaan er op dit moment van uit dat de oproep op 1 maart 2021 zal worden.
3. Zoals reeds vermeld, richten we ons op
 - Toeristische logies die op datum als zodanig aangemeld waren bij het agentschap Toerisme Vlaanderen;
 - Verblijven die op datum erkend waren in het kader van het decreet 'Toerisme voor allen';
 - Private toeristische attracties.

Voor de eerste twee categorieën wordt verwezen naar de decretale definities terzake, voor de derde categorie wordt een afbakening gedefinieerd in het besluit van de Vlaamse Regering.

Een steunaanvrager neemt daarbij een van de volgende rechtsvormen aan:

- 1° een natuurlijke persoon die zelfstandig een beroepsactiviteit uitoefent;
- 2° een vennootschap met rechtspersoonlijkheid van privaat recht;
- 3° een vereniging zonder winstoogmerk;
- 4° een buitenlandse onderneming met een statuut dat gelijkwaardig is aan het statuut vermeld in punt 1° tot en met 3°.

Enkel in het geval het beschikbare budget niet toereikend zou zijn, wordt gekeken naar de NACE-codes waaronder een onderneming ingeschreven staat, om de hoofdactiviteit te bepalen.

4. De uitgaven, die door de steunaanvrager voor het project worden gemaakt, moeten betrekking hebben op gezondheidsmaatregelen (zoals ventilatie en circulatie), ecologische duurzaamheid (zoals energiebesparing en afvalvermindering), digitalisering of professionalisering.
5. Er wordt geen steun toegekend voor uitgaven waarvoor de steunaanvrager een financiering heeft aangevraagd of bekomen volgens een andere steunmaatregel (subsidie, premie of tegemoetkoming) zoals deze van VLAIO of PMV.

6. De ontvankelijke steunaanvragen worden getoetst aan de volgende kwalitatieve en kwantitatieve criteria op het vlak van:

1° De mate waarin zij bijdragen tot:

- a) gezondheidsmaatregelen, waaronder maar niet beperkt tot ventilatie en circulatie;
- b) ecologische duurzaamheid, waaronder maar niet beperkt tot energiebesparing en afvalvermindering;
- c) digitalisering; en
- d) professionalisering;

2° de meerwaarde van het voorstel:

- a) voor de steunaanvrager in kwestie;
- b) voor de plek, bezoekers en/of de bewoners;

3° de financiële draagkracht en terugbetalingscapaciteit van de steunaanvrager; en de haalbaarheid van het project.

De beoordeling gebeurt door Toerisme Vlaanderen, in samenwerking met VLAIO die de financiële draagkracht en terugbetalingscapaciteit van de steunaanvrager zal beoordelen.

7. Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 6 neemt Toerisme Vlaanderen de uitvoering op zich, met uitzonder van de beoordeling van de financiële draagkracht en terugbetalingscapaciteit van de steunaanvrager, die VLAIO zal beoordelen.
8. Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 5 kan de steun enkel worden toegekend voor uitgaven waarvoor de steunaanvrager niet volgens een andere steunmaatregel (subsidie, premie of tegemoetkoming) een financiering heeft aangevraagd of bekomen. Bij een eventuele cumul met andere steunmaatregelen dient rekening te worden gehouden met de drempel uit hoofdstuk 3.1 van de tijdelijke kaderregeling, die stelt dat de totale steun toegekend bij toepassing van de tijdelijke kaderregeling niet meer dan 1.800.000 euro kan bedragen.
9. Minstens 20% van de steun is inderdaad bestemd voor de kleinere ondernemingen, en minstens 50% voor de grotere ondernemingen. Redelijkerwijs mogen we er vanuit gaan dat grotere ondernemingen veelal aanvragen voor grotere bedragen zullen indienen. Hierdoor zal bij gelijke rangschikking van de dossiers - het beschikbare budget sneller uitgeput worden ten nadele van de kleinere ondernemingen. Deze kleinere ondernemingen vormen qua aantal echter de meerderheid van de ondernemingen in Vlaanderen:
- Bij de kamergebonden logies is het merendeel van alle logies kleiner dan 3 verhuureenheden. Het grote aantal vakantiewoningen (hetgeen 1 verhuureenheid is) ligt hiervan aan de basis. Deze groep van kamergebonden logies met minder dan 3 verhuureenheden vertegenwoordigen ongeveer 50% van de beddencapaciteit van alle kamergebonden logies. Bij de terreingebonden logies hebben we deze grens gelegd op 300 plaatsen.
 - Voor de attracties hebben we ons gebaseerd op de bezoekersbarometer. Gemiddeld hebben de attracties die aan de bezoekersbarometer deelnemen 60.000 bezoekers op jaarbasis. Het aantal attracties binnen de bezoekersbarometer met meer dan 60.000 bezoekers vertegenwoordigt maar 20% van alle attracties. Zij ontvangen wel iets meer dan 80% van alle bezoekers in attracties in Vlaanderen. Attracties met minder dan 60.000 bezoekers vertegenwoordigen 80% van alle attracties, maar ontvangen slechts 20% van alle attractiebezoekers in Vlaanderen.

Deze regeling streeft erna om zowel grotere als kleinere ondernemingen een billijke toegang tot deze steunmaatregel te bieden. Daarom worden de middelen eerst aan deze twee categorieën toegekend, de resterende 30% van alle middelen worden

toegekend volgens de beoordeling, ongeacht in welke categorie het logies of attractie behoort.

Hierbij wordt benadrukt dat deze verdeling geen afbreuk doet aan het principe van een toekenning van de steun in functie van de rangschikking, noch aan het principe dat enkel batig gerangschikte dossiers in aanmerking komen voor steun.

10. Andere (administratieve) overheden zoals provincies, steden of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden hebben inderdaad de mogelijkheid om deze steunmaatregel te ondersteunen en aldus te versterken. De middelen die deze instanties bijdragen aan deze steunmaatregel, worden aangewend na de volledige uitputting van de 30 miljoen euro die het Vlaamse niveau voorziet voor deze steunmaatregel.

De indieners die batig gerangschikt zijn, maar die omwille van de uitputting van de beschikbare middelen op Vlaams niveau, geen steun ontvangen, zullen steun ontvangen vanuit deze bijkomende middelen tot uitputting van ook deze middelen.

De ondersteunende overheden sluiten met de minister een overeenkomst voor de nominale waarde van de middelen die zij ter beschikking stellen. Tevens kunnen zij bepalen op welke wijze de door hen ter beschikking gestelde middelen zullen aangewend worden en bijvoorbeeld het maximumbedrag lager zetten dan 200.000 euro, zonder dat zij evenwel wijzigingen aan de ontvankelijkheid of de gehanteerde criteria kunnen toepassen.